

ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้
ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
OUTCOME OF USING READING COMPREHENSION FOR MAIN
IDEA OF THAI LANGUAGE DEPARTMENT FOR
MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS

¹นิษฐา ใจนวน และ ²เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม
¹Nittha Jainuan and ²Charoenwit Sompongtham

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย
Ratchathani University, Thailand.

¹Nittha1414@gmail.com

Received: January 23, 2022; Revised: February 25, 2023; Accepted: April 20, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าคะแนนเพิ่มขึ้น 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนภูสิงห์ประชาเสรมวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องอ่าน จับใจความสำคัญจำนวน 5 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 5 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดลองสมมติฐาน โดยใช้ t

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขาหลักสูตรและการสอน คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

– test Dependent Samples ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 87.28/84.43 ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผล $EI = 0.6078$ หมายความว่า หลังจากที่นักเรียน เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแล้ว นักเรียนมีความรู้สูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 60.78 3) ผลการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : แบบฝึกทักษะ, การอ่านจับใจความสำคัญ

Abstract

The purposes of this research were 1) to measure the efficiency of Reading Comprehension for main idea of Thai language for Matthayomsuksa 1 students to be efficient according to the 80/80 criteria, 2) to find the effectiveness index of the reading exercises for main idea of Thai language department for Matthayomsuksa 1 students with the increasing scores, and 3) to compare learning achievement of Matthayomsuksa 1 students who learned with the Reading Comprehension for main idea learning scores of Thai language department for Matthayomsuksa 1 students between the pre and post-learning scores. The sample was a group of 30 Matthayomsuksa 1/4 students from Phusinghprachasermit School under the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon gaining from Cluster Sampling by using the school as a random unit. The research instruments included: 1) Five sets of Thai Reading Comprehension on reading for main idea, 2) Five lesson plans of Thai learning management on reading for main idea and 3) Pre and post-learning achievement test with four multiple choices, thirty items on reading for main idea. Statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation and t – test dependent samples for hypothesis testing. The results found that: 1) The outcome of using the exercises on reading for main idea of Thai language department for Matthayomsuksa 1 created by the researcher had the efficiency (E_1/E_2) of 87.28/84.43, which was higher than the set 80/80 criteria. 2) The outcome of using the exercises on reading for main idea of Thai language department for Matthayomsuksa 1 had the effectiveness index $EI=0.6078$, which meant that after learning with the reading exercises for main idea, the students

increased their knowledges for 60.78 percent. 3)The outcome of using the exercises on reading for main idea of Thai language department for Matthayomsuksa 1 showed that those who learned with Reading Comprehension for main idea had post-learning achievement higher than pre-learning with statistical significance at .01 level.

Keywords: Exercises, Reading for main ideas

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้สามารถประกอบกิจธุระ การงานและดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบวนการคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และถือได้ว่าภาษาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง และเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เมื่อผู้เรียนจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สามารถอ่านได้ เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย อ่านจับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้นับสนุนจากเรื่องที่อ่าน การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ภาษาไทย และการศึกษาหาความรู้ การอ่านนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมให้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำรงชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาในทุกระดับ และเป็นการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านจับใจความได้ สรุป

สาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่จากการศึกษาพบว่าปัญหาในการอ่านของผู้เรียน คืออ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และศึกษาวิชาในกลุ่มสาระอื่นๆ ด้วย (กรมวิชาการ, 2546) จากผลการศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนภูสิงห์ประชาเสริมวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร พบว่าปัญหาในการอ่านของนักเรียนคือการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ จึงเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการศึกษาวิชาในกลุ่มสาระอื่นๆ

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากจบบทเรียน จึงถือได้ว่าแบบฝึกทักษะมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนทักษะทางภาษา (เทิดพงษ์ บุญตน, 2563) จากการศึกษาแบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่ครูสร้างขึ้นเพื่อช่วยในการแก้ปัญหาและฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจฝึกกระบวนการอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อช่วยส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำแบบฝึกทักษะมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่าน จับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะด้วยตนเอง เพื่อสร้างทักษะ ในการแสวงหาความรู้ที่คงทน การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะส่งผลต่อนักเรียนและผู้วิจัยโดยตรง คือการได้พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 และเป็นประโยชน์ในการพัฒนา การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนด้วยฝึกทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูสิงห์ประชาเสรมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 4 ห้อง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 มีนักเรียนทั้งหมด 120 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนภูสิงห์ประชาเสรมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ได้มาจากรุ่นแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ซึ่งจะทำการเก็บข้อมูล โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 ชนิด ดังนี้

2.1 แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 ชุด

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แผนจัดการเรียนรู้ที่ 1-5 แผนแผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

3.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยหาค่า E_1 / E_2

3.2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยหาค่า E.I.

3.3 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการทดสอบค่าที (t – test Dependent Samples)

ผลการวิจัย

จากการศึกษา ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ประสิทธิภาพ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	P	S.D.	E_1/E_2
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)	30	200	130.93	87.28	1.81	87.28/84.43
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)	30	30	25.33	84.43	1.92	

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 87.28 และ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 84.43 แสดงว่า แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 87.26/84.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

$$\begin{aligned}
 \text{ดัชนีประสิทธิผล (E.I)} &= \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน}) \times (\text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}} \\
 &= \frac{760 - 543}{(30 \times 30) - 543} \\
 &= \frac{217}{900 - 543} \\
 &= \frac{217}{357} \\
 &= 0.6078
 \end{aligned}$$

การวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คะแนนรายกลุ่มก่อนเรียนได้ค่าเฉลี่ย 18.10 คะแนนหลังเรียนได้ค่าเฉลี่ย 25.33 เมื่อนำมาเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.6078 จึงกล่าวได้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญชุดนี้ นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 60.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 0.50 หรือร้อยละ 50

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนด้วย ผีกทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทดสอบ	n	k	$\bar{X}$	S.D	t	p
ก่อนเรียน (pretest)	30	30	18.10	1.81	20.21**	0.00
หลังเรียน (posttest)	30	30	25.33	1.92		

จากตารางที่ 2 พบว่า การเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษา ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 87.28/84.43 ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้หมายความว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คนสามารถทำคะแนนหรือตอบคำถามแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบทั้ง 5 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.28 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยได้ออกแบบการสร้างแบบฝึกทักษะและวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนที่จะนำแบบฝึกทักษะ ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพจึงทำให้เนื้อหาของแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้และมีเนื้อหาที่เรียงลำดับความยากง่าย และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ บัรสร คงเปี่ยม (2561) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์กำหนด 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี

ประสิทธิภาพ E1/E2 เฉลี่ย 88.72/81.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 2.4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.04 มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นางเยาว์ ทองกำเนิด (2558) ได้ทำศึกษา เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่3 ที่อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมาจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1. แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ประกอบด้วยแบบฝึกย่อย 5 แบบฝึกและมีประสิทธิภาพ 82.42/83.19 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง มีระดับคะแนนสูงกว่า ก่อนการได้รับการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผล $EI = 0.6078$ หมายความว่า หลังจากให้นักเรียนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแล้ว นักเรียนมีความรู้สูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 60.78 ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะให้เหมาะสมกับบริบทของห้องเรียน และฝึกให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถอธิบายหลักการ และวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ จนนำไปสู่การทำแบบฝึกได้อย่างชำนาญส่งผลให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนที่สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของบัณฑิตา มุลบุตร (2563) ได้ทำวิจัยการพัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ jigsaw พบว่า 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ jigsaw ตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ jigsaw มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.36/81.96 ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผล ของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ jigsaw มีค่าเท่ากับ $EI = 52.01$ และ3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ พบว่ามีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างข้อสอบตามขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบเรียงลำดับความยากง่ายและข้อสอบนั้นได้ผ่านการวิเคราะห์ออกแบบการสร้างแบบทดสอบ และผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมในครั้งนี้นักเรียนสามารถทำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของจินตนา พรสกุลไพศาล (2559) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทานภาษาจีน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทานภาษาจีนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้ง 5 ชุด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.80/82.25 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทานภาษาจีน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 13.90 คิดเป็นร้อยละเท่ากับ 46.33 คะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 25.25 คิดเป็นร้อยละเท่ากับ 85.25 ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทานภาษาจีน พบว่า โดยภาพรวมมีเจตคติในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมัย ลาสุวรรณ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพ (E1/E2) ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนกับหลังเรียน และ 3) ศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 84.72/83.15 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี จะต้องมียุทธศาสตร์หรือนวัตกรรมในการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ เพราะสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่รักในการอ่านและเป็นผู้ที่มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ส่งผลทำให้นักเรียนมีประสิทธิภาพทางการเรียนที่สูงขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ จากการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการอ่านที่มีเนื้อหาที่หลากหลาย ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญ และนำมาเสนอความคิดเห็นรวมกันเพื่อกระตุ้นการคิดของนักเรียนเพื่อช่วยกันค้นหาคำตอบ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ. (2546). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จินตนา พรสกุลไพศาล. (2559). *การศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้นิทานภาษาจีน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- เทิดพงษ์ บุญตน. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้หลักธรรมนำความสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุรินทร์.
- บรัสกร คงเปี่ยม. (2561). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์]. http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2019_01_19_14_16_16.pdf
- บัณฑิตา มุลบุตร. (2563). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ Jigsaw*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชธานี.
- สมัย ลาสุวรรณ. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. <http://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2559/122145/Lasuwan%20Samai.pdf>